

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/86/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619010388
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1619010388.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Vladimíra Buchvalda a Mgr. Michala Kačániho, PhD., v trestnej veci obžalovaného M. Q. W., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky z 08.06.2020 sp. zn. 1T/82/2019, na verejnom zasadnutí konanom 18. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovanému Mgr. Q. W., nar. XX.XX.XXXX v L. M., trvale bytom A., O. vříškom XXXX/XX, na slobode,

u k l a d á

podľa § 158 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. l/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. sa výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá na skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 30 (tridsať) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky z 08.06.2020 sp. zn. 1T/82/2019 bol obžalovaný Mgr. Q. W. uznaný za vinného pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 14.05.2019 o 19.10 hod. v A. po I. ulici v smere na M. viedol osobné motorové vozidlo značky Opel Astra, bielej farby, evidenčného čísla M pred domom číslo 612/89 sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla, následkom čoho si neskoro všimol maloletého chodca J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., K. XXXX/XX, ktorý prechádzal cez priechod pre chodcov v smere z prava doľava, do chodca narazil ľavou prednou časťou vozidla, v dôsledku čoho maloletý chodec spadol na cestu a utrpel zlomeninu pravej ruky, narazenie ľavej nohy a narazenie hlavy, ktoré zranenia si vyžiadali liečenie v trvaní od 14.05.2019 do 25.06.2019.

Za uvedený prečin bol obžalovanému podľa § 158 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. l/, a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložený peňažný trest vo výmere 1.200,- eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, okresný súd uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace.

Podľa § 61 ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 12 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného, smerujúci výlučne do výroku o treste.

Prokurátor v dôvodoch podaného odvolania konštatoval, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa ohľadom uloženého trestu sa nemôže stotožniť. Obžalovaný síce doposiaľ nebol súdne trestaný, avšak v krátkej minulosti pred posudzovanou trestnou vecou sa dopustil dvoch závažných dopravných priestupkov. V roku 2017 v dôsledku nevenovania sa vedeniu vozidla prešiel do protismeru, kde sa zrazil s protiúdcim motorovým vozidlom, následkom čoho vodička protiúdcieho vozidla utrpela ujmu na zdraví. Za tento priestupok bol sankcionovaný pokutou vo výške 320,- eur a zákazom činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 mesiacov. Ani nie rok po tejto udalosti a len jeden mesiac po vrátení vodičského oprávnenia bol opätovne sankcionovaný za jazdu pod vplyvom alkoholu a bola mu uložená pokuta vo výške 450,- eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 mesiacov. V aktuálnej trestnej veci, len 5 mesiacov po vrátení vodičského oprávnenia sa dopustil závažného porušenia dopravných predpisov, keď nedal prednosť maloletému chodcovi na priechode pre chodcov a spôsobil mu zranenie. Toto jeho konanie vyústilo do trestného stíhania v dôsledku zranení, ktoré maloletý utrpel. Prokurátor vyslovil názor, že v danom prípade je potrebný dôraznejší postih, ako len samostatný peňažný trest, ktorý ani nevystihuje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Tiež má za to, že doba uloženého trestu zákazu činnosti na úplnej spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby nie je adekvátny postih vzhľadom na to, že doposiaľ uložené zákazy činnosti, ktoré v plnom rozsahu ani nevykonal nevedli k jeho náprave. Práve súbeh trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov spolu s trestom odňatia slobody, môže zabezpečiť dostatočnú ochranu spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov páchaných v cestnej doprave. Len takýto trest môže pôsobiť výchovne, môže mať priaznivejší vplyv na dôslednejšie rešpektovanie dopravných predpisov a predchádzať kolíziám v cestnej doprave, následkom ktorých sú často nenapraviteľné škody na ľudských životoch. Prokurátor navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu, spolu s prísnejším trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov.

Obžalovaný M.. Q. W. prostredníctvom svojho obhajcu sa písomne vyjadril k podanému odvolaniu prokurátora. V tomto vyjadrení konštatoval, že okresný súd správne aplikoval personalizáciu trestu v zmysle ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zák. a individualizáciu trestu v zmysle ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák., keď obžalovanému uložil peňažný trest vo výmere 1.200,- eur a trest zákazu činnosti vo výmere 12 mesiacov. Vzhľadom na všetky okolnosti je tento trest spravodlivý. Súd prvého stupňa správne poukázal na spôsob spáchania činu (obžalovaný dodržiaval primeranú rýchlosť, bola tma a pršalo), následok (ľahké zranenie chodca), zavinenie (nevedomá nedbanlivosť), pohnútku (tá absentovala), poľahčujúce okolnosti (§ 36 písm. I/ Tr. zák.), osobu páchatel'a (nejde o dopravného recidivistu, javí záujem o poškodeného, ponúkol pomoc v prípade núdze, pozitívne hodnotenie od zamestnávateľa), pomery (zohľadnené pri výške peňažného trestu, ktorá predstavuje 150 % jeho priemerného čistého mesačného príjmu) a možnosť jeho nápravy (neuvedené z dôvodu absencie znaleckého posudku, ktorý by túto skutočnosť hodnotil). Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu pripomenul aj to, na čo okresný súd správne poukázal, že rok po spáchaní trestného činu viedol on (obžalovaný) riadny život. Taktiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný trestný čin má ako najprísnejší postih jeden rok odňatia slobody. Ten by bol môcť byť uložený len pri páchatel'och, ktorí vážnejším spôsobom porušili dopravné predpisy, nezaujímal sa o poškodeného, boli už v minulosti odsúdení za ten istý trestný čin a podobne. Vzhľadom na vyššie uvedené argumentácie sa javí peňažný trest vo výške 1.200,- eur a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá pod dobu 12 mesiacov ako dostačujúci. S poukazom na uvedené navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora v zmysle ustanovenia § 319 Tr. por. zamietol.

Krajský súd v Bratislave v konaní o odvolaní prokurátora, nariadil verejné zasadnutie, ktorého sa zúčastnili obžalovaný, jeho obhajca a prokurátorka krajskej prokuratúry. Poškodené subjekty sa tohto verejného zasadnutia nezúčastnili, pričom odvolací súd predmetné verejné zasadnutie vykonal aj v ich neprítomnosti, nakoľko na takýto postup mal splnené všetky zákonné podmienky.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom sa v plnom rozsahu pridriavala písomne podaného odvolania ako aj jeho dôvodov. Zároveň navrhla, aby krajský súd zrušil

napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obžalovanému M.. Q. W. uložil podmienený trest odňatia slobody spolu s prísnejším trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom sa v plnom rozsahu pridrižoval písomného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora. Poukázal predovšetkým na to, že od predmetného skutku uplynuli dva roky, pričom obžalovaný od toho času vedie riadny život, nedopustil sa žiadnej trestnej činnosti, ani priestupku. V neposlednom rade poukázal na jeho postoj k spáchanému prečinu, ako aj ochotu pomôcť rodine maloletého poškodeného.

Obžalovaný M.. Q. W. na verejnom zasadnutí vyjadril ľútosť nad predmetným skutkom a jeho následkami. Pre neho to bolo veľké ponaučenie a memento, pričom v budúcnosti sa chce takémuto činu vyvarovať.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil pritom, že odvolanie prokurátora je plne dôvodné.

Povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu, determinovaným vyššie uvedeným ustanovením, bolo preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a preskúmanie správnosti postupu konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimkou z uvedenej zásady by bolo to, že by odvolací súd musel prihliadať aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku, t.j. dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. Takéto chyby však v posudzovanom prípade zistené neboli.

V nadväznosti na vyššie uvedené zistenia, ako aj vzhľadom k podanému odvolaniu prokurátora voči výroku o treste napadnutého rozsudku a z toho vyplývajúceho rozsahu prieskumnej povinnosti, odvolací súd nepreskúmaval výrok o vine, vrátane právneho posúdenia skutku.

Odvolací súd v tomto smere iba konštatuje, že obžalovaný M.. Q. W. na hlavnom pojednávaní konanom 08.06.2020 urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., následne samosudca okresného súdu prijal vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Je nutné tiež uviesť, že pred prijatím vyhlásenia okresný súd obžalovaného poučil o jeho právach, o zmysle priznania, jeho význame a prípadnom ďalšom postupe. Súd I. stupňa obžalovanému položil podľa § 257 ods. 4 a § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ h/ Tr. por. otázky, na ktoré obžalovaný odpovedal kladne a až potom rozhodol okresný súd podľa § 257 ods. 7, ods. 8 Tr. por. uznesením, že vyhlásenie obžalovaného prijíma a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykoná, pričom vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Vzhľadom na uvedené, nezistiac žiadne procesné pochybenie v postupe prvostupňového súdu v súvislosti s vyhlásením obžalovaného a jeho prijatím v zmysle § 257 Tr. por., odvolací súd sa zaoberal výrokom o treste.

Na podklade odvolania prokurátora, ktoré smerovalo len do výroku o treste napadnutého rozsudku a to v neprospech obžalovaného, krajský súd v rámci revízneho princípu zistil, že obžalovanému M.. Q. W. bol v predmetnej trestnej veci uložený neprímerane mierny trest, čo zakladalo dôvod na zrušenie prvostupňového rozsudku vo výroku o treste podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por.

Je potrebné zdôrazniť, že stanovenie druhu trestu a jeho výmery musí vychádzať nielen z podmienok upravených v ustanoveniach pri tom ktorom druhu trestu, ale je tiež potrebné dôsledne skúmať všetky skutočnosti významné z hľadiska účelu trestu obsiahnutého v § 34 ods. 1 Tr. zák., ako aj ostatné na účel trestu nadväzujúce kritériá rozhodujúce pre určenie druhu trestu a jeho výmery, ktorých zohľadnenie predpokladá úprava zásad pre ukladanie trestov.

Ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu je spolu s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. základným vodidlom pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Z hľadiska týchto ustanovení, uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov a zároveň trest vyjadrí morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Závery na primeranosť postihu páchatela trestného činu sa musia opierať o skutočný stav vecí a musia z neho vyplývať.

Okresným súdom uložený peňažný trest vo výmere 1.200,- euro spolu s dielčím výrokom o uložení náhradného trestu odňatia slobody, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 1 rok, nezodpovedá zásadám ukladania trestov v zmysle § 34 Tr. zák.

Odvolačný súd sa stotožnil s argumentmi prokurátora v dôvodoch jeho odvolania v tom, že takto uložený trest ako celok je nedostatočný a neprimeraný, ktorý nemôže postačovať na nápravu obžalovaného M. Q. W.. Okresný súd pri tomto druhu trestu (peňažného trestu v kombinácii s trestom zákazu činnosti) predovšetkým neprihliadol na to, že obžalovaný sa nedostatočne venoval vedeniu svojho osobného motorového vozidla a na priechode pre chodcov nedal prednosť chodcovi (dokonca maloletej osobe) a tak zrazil tohto chodca, ktorý následkom tejto dopravnej nehody utrpel viaceré zranenia, vrátane zlomeniny pravej ruky. Prvostupňový súd dostatočným spôsobom neprihliadol ani to, že obžalovaný v nedávnej minulosti sa dopustil dvoch závažnejších priestupkov na úseku cestnej premávky. V roku 2017 obžalovaný v dôsledku nevenovania sa vedeniu vozidla prešiel do protismeru, kde sa zrazil s protiúčim motorovým vozidlom, následkom čoho vodička protiúčim vozidla utrpela ujmu na zdraví. Za tento priestupok bol sankcionovaný pokutou vo výške 320,- eur a zákazom činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 mesiacov. V roku 2018 bol obžalovaný opätovne sankcionovaný za jazdu pod vplyvom alkoholu a bola mu uložená pokuta vo výške 450,- eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 mesiacov.

Odvolačný súd považuje za potrebné vysloviť aj tú požiadavku, aby sa na prevýchovu páchatelov, ktorí porušením dopravných predpisov spôsobili dopravnú nehodu s následkami na zdraví iných účastníkov cestnej premávky, pôsobilo aj uloženie primeraných trestov a takýmto spôsobom sa eliminovala dopravná nehodovosť, vrátane nehodovosti na samotných priechodoch pre chodcov, ktorá je spôsobená nedisciplinovanými vodičmi a zároveň, aby sa tým zvyšovala celková bezpečnosť cestnej premávky.

Nakoľko okresný súd uložil obžalovanému neprimerane mierny trest, uvedené pochybenie napravil odvolačný súd takým spôsobom, že zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom je výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov v kombinácii s trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 30 mesiacov, pričom mal dostatok podkladov pre svoje vlastné rozhodnutie.

Súd II. stupňa pri ukladaní druhu a výmery trestu vychádzal z okolností prípadu, teda najmä z toho, že obžalovaný sa dopustil stíhaného trestného činu tak, že na riadne označenom priechode pre chodcov nedal prednosť maloletemu chodcovi, ktorý vstúpil na vozovku a prechádzal cez priechod pre chodcov, v dôsledku čoho zrazil tohto maloletého poškodeného, ktorý po náraze utrpel viaceré zranenia, vrátane zlomeniny pravej ruky s dobou liečenia od 14.05.2019 do 25.06.2019, počas ktorého bol nie na krátky čas sťažený obvyklý spôsob jeho života. Odvolačný súd pri zvažovaní druhu trestu vyhádzať aj z toho, že obžalovaný sa v rokoch 2017 až 2018 dopustil dvoch závažnejších priestupkov na úseku cestnej dopravy, ktoré však evidentne nemali žiadny prevýchovný účinok, keďže opätovne porušil pravidlá cestnej premávky, v dôsledku čoho došlo ku vzniku ujmy na zdraví iného účastníka cestnej premávky - v danom prípade maloletého chodca.

Krajský súd dospel k záveru, že pre nápravu obžalovaného nebude stačiť uloženie peňažného trestu spolu s dielčím výrokom o uložení náhradného trestu odňatia slobody (ako postupoval súd I. stupňa), ale mu treba uložiť primeraný podmienený trest odňatia slobody. Na strane druhej však odvolačný súd nemohol prehliadnúť typovú závažnosť spáchaného prečinu stanovenú zákonodarcom a v tomto konkrétnom prípade ešte zníženú postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zák., ktorá v spojení s poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písm. // Tr. zák. dovoľovala uloženie trestu odňatia slobody v hornej polovici upravenej trestnej sadzby, t. j. vo výmere 6 mesiacov.

Podľa názoru nadriadeného súdu samotný výkon uloženého trestu odňatia slobody nie je u obžalovaného nevyhnutný. V posudzovanom prípade sú splnené podmienky uvedené v ustanovení § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a to s poukazom na osobu obžalovaného, ako aj na prostredie v ktorom žije a pracuje, ako aj s prihliadnutím na okolnosti tohto prípadu (v čase dopravnej nehody bola tma a pršalo), vrátane toho, že dopravná nehoda sa stala v roku 2019. Odvolací súd preto výkon trestu odňatia slobody podmienične odložil na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

Druhostupňový súd uloženie uvedeného trestu kombinoval aj s uložením trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidla každého druhu vo výmere 30 mesiacov, keďže prečin bol spáchaný práve v súvislosti s jazdou obžalovaného motorovým vozidlom, pričom nerešpektoval dopravné predpisy a zrazil chodca na priechode pre chodcov. Opomenúť uloženie aj tohto druhu trestu nebolo možné, nakoľko obžalovaný má v evidenčnej karte vodiča štyri záznamy týkajúce sa porušovania pravidiel v cestnej premávke. Z týchto zistení je zjavné, že ukladané majetkové sankcie a v dvoch prípadoch aj uložené zákazy činnosti viesť motorové vozidlá v priestupkových konaniach nevedli k náprave obžalovaného a preto uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá s prísnejšou výmerou (na rozdiel od prvostupňového rozsudku) je adekvátne i primerané.

Krajský súd napokon uzatvára, že takto uložený trest a jeho výmera (nielen trest odňatia slobody, ale aj trest zákazu činnosti), vychádza zo zásad ukladania trestov v zmysle ustanovenia § 34 Tr. zák. v každom smere.

Odvolací súd na základe vyjadrených úvah a právnych záverov, rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku.

Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.